

ZÁPIS

z porady profesionálních knihoven okresu Zlín konané dne 5. 6. 2019 v Krajské knihovně Františka Bartoše ve Zlíně

Přítomni: J. Kapustová, S. Ondrášová, J. Sojová, Mgr. B. Krejčířková, Mgr. R. Jarková, Mgr. P. Nášel, M. Mikulcová, K. Sobotíková, Dis., J. Dorňáková
PhDr. Z. Friedlová, Ing. J. Tomancová, Bc. V. Adámková

Omluveni: Mgr. G. Klabáčková, J. Surovcová

Před zahájením porady se všichni zúčastnili prezentace Ivety a Kateřiny Sobotíkové ze studijní cesty SDRUK po holandských knihovnách.

PhDr. Z. Friedlová

- Zahájení porady

Ing. J. Tomancová

Postřehy z konference ESK V

Ve dnech 14. a 15. května 2019 se v Krajské knihovně Františka Bartoše ve Zlíně uskutečnil již 5. ročník celostátní konference Elektronické služby knihoven, které se zúčastnilo 88 knihovníků a odborných pracovníků z různých typů českých knihoven. Na programu byly přednášky odborníků z oblasti knihovnictví, informačních technologií a marketingu.

Výběr z přednášek:

- **Proč knihovny potřebují centrální služby knihoven víc než Facebook nebo Twitter?** (PhDr. Martin Krčál)
 - pokles statistických ukazatelů u knihoven
 - Roztříštěnost zdrojů - problém s množstvím zdrojů, jak se v nich vyznat, v knihovně pouze zdroje vlastní instituce
 - malé knihovny nekupují e-zdroje nebo málo, množství volně dostupných zdrojů – fyzických i digitálních
 - Knihovny.cz - místo pro komunikaci s knihovnou, je zde kompletní fond knihoven, objednávání dokumentů, online dostupnost dokumentů (digitalizace, licence), možnost vzdělávat se online, rozvoj informačního vzdělávání, možnost získat informaci (informační služby), důraz na kvalitu informací
 - Moderní centrální portál: všechny služby knihoven z jednoho místa (výpůjčky, rezervace, prodloužování, MVS, infoslužby,...), napojení na různé zdroje pokrývající celé spektrum potřeb uživatelů, moderní vyhledávání (jedno vyhledávací pole, indexace plných textů, obsahů, fasety, našeptávače,...), výsledky vyhledávání zohlednění inspiračních seznamů, hodnocení uživatelů, výpůjček,...
- **Systém Kramerius - aktuální vývoj, nové uživatelské rozhraní a zpřístupnění děl nedostupných na trhu** (MgA. Michal Indrák, Ph.D.)

Díla nedostupná na trhu (DNNT)

 - Připravena smlouva mezi NK ČR a Dilia
 - Původně plánován podpis v roce 2018, ale MK ČR zatím nesouhlasilo s financováním (cca 20 mil. ročně + postupný růst)
 - V první fázi budou k dispozici dokumenty do 1989
 - NK ČR udržuje seznam DNNT
 - V roce 2019 plánováno zpřístupnění na dálku v budovách knihoven – funkčnost připravena a momentálně testována v NK
 - V roce 2020 bude umožněn vzdálený přístup registrovaným uživatelům (= připravena funkčnost v Krameriovi)

Rozvoj České digitální knihovny - zastřešení českých digitálních knihoven, jedno vyhledávání nad všemi digitalizovanými daty - www.czechdigitallibrary.cz, téměř 40 mil. stran

- **Co přinese čtenářům knihoven nový zákon o přístupnosti?** (Mgr. Radek Pavlíček, MU Brno)
 - Návrh zákona upravující přístupnost webu a mobilních aplikací ve veřejném sektoru byl 20. 3. 2019 schválen Senátem Parlamentu ČR. Zákon č. 99/2019 Sb. o přístupnosti internetových stránek a mobilních aplikací a o změně zákona č. 365/2000 Sb. (platnost i účinnost 9. 4. 2019)
 - Opatřete veškerý netextový obsah textovými alternativami, které je možné podle potřeby převést do jiných formátů jako například zvětšené písmo - nedávat na web je odkaz na dokument v PDF, ale napsat text
 - nezávislost na technologiích – responzivní web (čitelné i na chytrých mobilech, tabletech apod.)
 - v působnosti Ministerstva vnitra – na webu MV ČR je stručný přehled <https://www.mvcr.cz/clanek/pristupnost-internetovych-stranek-a-mobilnich-aplikaci.aspx>
 - příklady dobrých webů dle výsledků Bibliowebu – Ústí n. O., Vyškov, Jevíčko
 - připomenutí možnosti získání standardu Handicap Friendly
 - **WCAG** (Web Content Accessibility Guidelines) jsou jedny z celosvětově nejrespektovanějších pravidel pro tvorbu bezbariérového webu.
- **LibTube aneb Videá do knihoven** (Vojtěch Hamerský)
 - Booktuber hovořil o svém kanálu na You Tube ([ECLECTIC READER](#)) a možnostech, jak přivést ke čtení mladé lidi
- **3D tisk v Městské knihovně v Praze** (Mgr. Pavel Frčka) – 3D tisk jako služba(záložky apod.)
 - Další služba pro čtenáře – 3D tiskárna, kterou mohou za poplatek využít registrovaní uživatelé knihovny, tiskárna je využívána i samotnou knihovnou pro tvorbu záložek apod.
- **Virtuální tvář Knihovny města Hradce Králové** (Mgr. Barbora Čížinská)
 - Videá ve znakovém jazyce a [služby pro sluchově znevýhodněné v knihovně](#).
- **20 let Bibliowebu: jak na tom jsme?** (Ing. Jan Kaňka)
 - trvání soutěže 2000–2019, zakladatel Ing. Aleš Brožek (předseda poroty 2000–2014), celkem zhodnoceno 723 webů
 - zvláštní důraz je kladen na přístupnost pro handicapované uživatele (Mgr. Radek Pavlíček)
 - organizuje SKIP ČR, záštita (od 2007) Asociace krajů ČR
 - Na co dát pozor - web je responzivní, ...najdete zde, divoké formátování, nadpisová struktura, klíčové informace jsou k dispozici ve webovém formátu, ne v dokumentech, nepřeplněnost, dostatek prázdného místa, www.nkp.cz = nkp.cz, mluvíme řečí uživatelů, ne knihovničtinou (i za cenu terminologické nepřesnosti, se kterou se tak těžko smiřujeme...), pozor na texty tlačítek („Vyhledat v OPAC“ / „Najít v knihovně“), pozor na zkratky (MDT...), ...
 - Nejdůležitější: online katalogy

Program, prezentace přednášejících a fotografie jsou vystaveny na webu krajské knihovny – <https://www.kfbz.cz/elektronicke-sluzby-knihoven-konference>.

Plánované vzdělávací a odborné akce KKFBZ:

- Současná francouzská literatura v českých překladech, Mgr. Lucie Doleželová, vložné 80 Kč, 20. 6. 2019
- Knihovnické minimum, 17. 9., 27. 9., 1. 10., 8. 10. 2019 (úterý)
- Fake news - Mediální gramotnost, říjen 2019
- Seminář pro knihovníky okresu Zlín, 6. 11. 2019
- Školení pro metodiky, 19. – 20. 11. 2019
- Kurzy dotované z programu VISK 2 – zdarma:
 - Využití webových aplikací v informačním vzdělávání, Mgr. Vanda Vaníčková, 26. 6. 2019
 - Digitální knihovna Kramerius, Ing. Aleš Brožek, září 2019
 - Efektivní e-mailová komunikace se zaměřením na MS Outlook, září 2019
 - Kreativní prezentace jako základ úspěchu, říjen 2019, 10 hodin
 - Instagram a jak na něj? říjen 2019, 5 hodin
 - Propagace pomocí infografik, listopad 2019, 5 hodin
 - Aplikace pro zvýšení efektivity práce, listopad 2019, 5 hodin

Bc. V. Adámková

- vyšlo první číslo newsletteru **Metodického centra pro výstavbu a rekonstrukci knihoven**, které zřídila Moravská zemská knihovna. Fungují též webové stránky <https://mcvrk.mzk.cz> Tam jsou informace ohledně nápadů, inspirace, financování, rekonstrukce či výstavby knihoven, ale též dokumenty ke stažení týkající se architektury knihoven, standardů apod. Dokonce je zde i **Manuál vesnického knihovníka**, který obsahuje základy řízení knihovny a práce s uživateli, rady ke kulturním a vzdělávacím akcím a náměty k propagaci knihovny. Na webu MCVRK je možno se přihlásit k odběru noviněk prostřednictvím mailu.
- nově se zavádí od 1. července 2019 v rámci výměnných fondů služba půjčování společenských her pro knihovny okresu Zlín. Pravidla půjčování jsou v příloze tohoto zápisu a na webu KKFBZ <https://www.kfbz.cz/vymenny-fond-okresu-zlin>. S případnými dotazy a požadavky se mohou knihovny obracet na paní Kurečkovou, kureckova@kfbz.cz telefon 573 032 522, mobil: 603 809 649.
- **Od dubna byl spuštěn projekt CENTRAL** Městské knihovny v Praze s podporou Ministerstva kultury ČR a ve spolupráci s Národní knihovnou ČR, který má za cíl zrychlit katalogizaci noviněk beletrie vycházející v největších nakladatelstvích na českém knižním trhu při zachování úplné úrovně zpracování. K záznamům beletrie se pracovníci knihoven dostanou obvyklou cestou – jejich stažením z České národní bibliografie nebo ze Souborného katalogu ČR. Na webu jsou též informace ohledně nastavení možnosti stahování záznamů. <https://www.mlp.cz/cz/novinky/2273-spusteni-projektu-central/>
- Podklady pro fakturaci za II. čtvrtletí 2019 zaslat do KKFBZ do 12. 7. 2019, v příloze zápisu je tiskopis statistického výkazu obsahující nově řádky ohledně administrativy vykonávané pro obecní knihovny.
- Žádost, aby do 20. 7. 2019 zaslaly profesionální knihovny pololetní komentáře k RF za jednotlivé obecní knihovny, formulář je též v příloze zápisu nebo ke stažení na webu KKFBZ <https://www.kfbz.cz/dokumenty-ke-stazeni>
- prosba o zaslání informací a fotografií knihoven, které prošly úpravami interiérů v uplynulém roce – bude použito v připravované ročence knihoven ZK
- poděkování za spolupráci při probíhajících návštěvách starostů v jednotlivých obcích. Během června budou mimo jiné probíhat i návštěvy knihoven, které byly nominovány v rámci krajského oceňování a knihoven v obcích, které se přihlášily do soutěže Vesnice roku 2019.

- Předána prosba PhDr. V. Richtera o vyplnění dotazníku ohledně spolupráce škol a knihoven – kvůli termínu ukončení průzkumu byly informace přeposlány mailem po skončení porady.

Informace z městských knihoven a jejich středisek:

Valašské Klobouky – J. Dorňáková

- Revize KF v Poteči + vyřazování a balení
- Podána žádost do 2. kola VISK3 pro knihovnu v Poteči
- Vlachovice a Újezd změna AKS – Vebis (pod Val. Klobouky)
- VU3V – 7 studentů promoce na ČZU v Praze. 22. 5. se konal na Hukvaldech závěrečný seminář semestru
- Úspěšná akce Srdcovky Z. Junáka

Štítná nad Vláří – J. Sojová

- Kochavec – bude revize KF a malování knihovny
- v Jestřabí pasování prvňáčků
- V letní sezóně stoupá zájem o komentované prohlídky Minimuzea Gabry a Málinky ve štítné
- Úspěšné besedy pro ZŠ s plukovníkem Z. Hennerem

Luhačovice – M. Mikulcová

- Připravuje se školení AKS Tritius pro středisko
- Petrůvka – revize, vyřazování a aktualizace KF
- Ludkovice - obnova interiéru, vyřazování KF
- Podhradí – obec soutěží ve Vesnici roku 2019, nutno navštívit knihovnu
- Luhačovice – pasování prvňáčků na čtenáře za účasti krále (starosta města), tvořivé dílny – vyrábění ze starých knih. Po uzavření pobočky v Kladné-Žilín probíhá likvidace fondu

Otrokovice – Mgr. R. Jarková

- Revize KF městské knihovně probíhá za provozu
- 20. června bude beseda o sportovním letectví na Zlínsku ve 30. letech v období Bati
- Příprava programů k 30. Výročí sametové revoluce
- Probíhá nákup zpracování nových knih pro celé středisko
- Mysločovice – aktualizace KF
- Dokončeny revize KF v Machové a Tlumačově

Fryšták – Mgr. P. Nášel

- Zápis nových knih pro středisko – téměř všechny knihovny hodně nakupují
- Sazení stromů s Fryštáckým klubem maminek
- Úspěšně pokračuje U3V
- Probíhá projektová dokumentace k nové knihovně ve Fryštáku
- Revize KF v Ostratě, v srpnu bude v Lukově

Slušovice – J. Kapustová

- Zpracování nových knih v Želechovicích a Neubuzi
- Březová – Noc s Andersenem
- Slušovice – pasování prvňáčků, besedy pro MŠ a ZŠ
- Tradičně spolupráce při charitativní akci „Kabelkový veletrh“

- Pravidelné setkávání maminek s dětmi
- Vyřazování a následný prodej knih
- Na léto se připravují tvořivé dílny s tematikou moře

Jižní Svahy – K. Sobotíková, DiS.

- Bohuslavice – bude nová knihovnice. Hodně akcí pro děti – Cesta za poklady inspirovaná pohádkami, kreslení komiksů, beseda o včelařství aj.
- Březnice a Šarovy – nové regály, na Březnici prodej vyřazených knih
- Trnava a Hřivínův Újezd – probíhá revize KF
- Veselá – Veselínova knižní výzva, literární soutěž pro děti Veselský spisovatel
- JS – výměna knihovnice – probíhá zapracování. O prázdninách připravuji pro děti 16 akcí s úkoly a odměnami

Vizovice – Mgr. B. Krejčířková

- Jasenná a Lutonina – nákup a zpracování nových knih
- Lutonina – knihovna v nových prostorách
- Vizovice – pasování prvňáčků, projekt Bookstart – velmi dobré ohlasy
- Spolupráce s družinou v projektu MAP
- 20. 6. proběhne křest knihy Pohádky z Vizovic (nakladatelství Sursum)

Napajedla – S. Ondrášová

- Rekonstrukce knihovny v Karlovicích
- Všechny obecní knihovny nakupují nové knihy, probíhá jejich zpracování
- Příprava revize KF v Komárově
- V červenci proběhne setkání knihovníků střediska Napajedla
- V rámci projektu Už jsem čtenář bude slavnostní zakončení s A. Dudkem
- Velký úspěch besedy „Srdcovky Z. Junáka“

Důležité termíny:

- **Podklady pro fakturaci za služby RF za II. čtvrtletí zaslat prosím do 12. července 2019 a komentáře k RF do 20. července 2019**
- **Další porada profesionálních knihoven se uskuteční ve středu 18. září 2019 v KKFBZ**
- **Seminář pro knihovníky okresu Zlín proběhne pravděpodobně 6. 11. 2019**
- **Knihovnické minimum bude probíhat 4x vždy v úterý od 17. 9. 2019**

Zapsala Věra Adámková a Jana Tomancová